

МЕТРЫКА

Вялікага
Княства Літоўскага

Кніга № 35
(1551–1558)

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
Інстытут гісторыі
МІНІСТЭРСТВА ЮСТЫЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
Дэпартамент па архівах і справаходстве
Нацыянальны гістарычны архіў Беларусі

МЕТРЫКА

Вялікага Княства Літоўскага

Кніга № 35
(1551–1558)

Кніга запісаў № 35
(*копія канца XVI ст.*)

Падрыхтаваў
доктар гістарычных навук
А. А. Мяцельскі

Мінск
«Беларуская навука»
2020

УДК 930.2:94(476)“1551/1558”

ББК 63.2(4Бел)

М54

Рэцэнзенты:

доктар гістарычных навук, дацэнт С. А. Піваварчык,
кандыдат гістарычных навук А. Б. Доўнар,
кандыдат філалагічных навук А. А. Жлутка

Метрыка Вялікага Княства Літоўскага. Кніга 35 (1551–1558) : кніга запісаў № 35 (копія М54 канца XVI ст.) / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут гісторыі ; падрыхтаваў А. А. Мяцельскі. – Мінск : Беларуская навука, 2020. – 538 с.

ISBN 978-985-08-2623-7.

Кніга Метрыкі ВКЛ № 35 з’яўляецца ўнікальнай гістарычнай крыніцай, якая ўтрымлівае комплекс дакументаў па гісторыі асноўных рэгіёнаў Вялікага Княства Літоўскага – Беларусі, Літвы, Украіны, Падляшша. У ёй запісаны разнастайныя дакументы, якія асвятляюць сацыяльныя, палітычныя, царкоўна-рэлігійныя працэсы, заканадаўчую дзейнасць вярхоўнай улады, феадальнай гаспадаркі ў 1551–1558 гг. Матэрыялы кнігі праліваюць святло на дзейнасць канцылярыі ВКЛ, дазваляюць прасачыць развіццё шляхецкага землеўладання, дапоўніць даныя па генеалогіі беларускіх шляхецкіх родаў і маюць вялікае значэнне для вывучэння гісторыі беларускіх гарадоў і сёлаў.

Кніга Метрыкі ВКЛ № 35 уводзіць у навуковы ўжытак новыя дакументы, невядомыя дагэтуль шырокаму колу даследчыкаў, і будзе карыснай для гісторыкаў, прававедаў, архівістаў, дакументазнаўцаў, мовазнаўцаў, усіх, хто цікавіцца гісторыяй старажытнай Беларусі.

УДК 930.2:94(476)“1551/1558”

ББК 63.2(4Бел)

ISBN 978-985-08-2623-7

© Інстытут гісторыі НАН Беларусі, 2020

© Афармленне. РУП «Выдавецкі дом
«Беларуская навука», 2020

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ.....	3
ІЛЮСТРАЦЫІ.....	18
ДАКУМЕНТЫ КНІГІ-КОПІІ МЕТРЫКІ ВЯЛКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА № 35.....	26
ЛАЦІНСКІ РЭЕСТР СПРАЎ.....	26
КІРЫЛІЧНЫ РЭЕСТР СПРАЎ.....	38
ТЭКСТ СПРАЎ.....	52
1 – 1550.X.01, Вартолі 1551.V.01, Кракаў – Пацвярджальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ліста Івана Багавіцінавіча Багушэвіча, якім ён запісаў сваёй жонцы Ганне Копцеўне правы на маёнткі Вартолі, Казярады і частку мястэчка Дакудава за ўнесены ёй шлюбны пасаг у тры тысячы залатых угорскіх і шасцьсот коп грошаў літоўскіх.....	53
2 – 1550.XI.12, Вартолі 1551.V.24, Кракаў – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам тастамента даўкгалішскага дзяржаўцы Івана Багавіцінавіча Багушэвіча.....	55
3 – 1551.VI.20, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыні Полацкага павета Федзі Галенчанцы на ігуменства ў полацкім манастыры Св. Спаса пасля смерці ігуменні Улляны Яцкавай Сяньковіча.....	59
4 – 1551.VII.10, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста скарбніку каралеўскаму і ключніку віленскаму пану Стэфану Вяльковічу на мітраполію кіеўскую, галіцкую і ўсяе Русі пасля смерці мітрапаліта Макарыя і пацвярджэнне прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога, дадзенага яму на манастыр Св. Троіцы ў Вільні пасля смерці архімандрыта Аляксея.....	59
5 – 1551.VII.27, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Войцеху Янавічу Жэмлю, яго жонцы, дзецям і нашчадкам іх мець у сваім маёнтку Кгутаўшчыне карчму вольную.....	61
6 – 1551.VII.31, Вільня – Пацвярджальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста крычаўскаму дзяржаўцы Андрэю Багданавічу Шалухе на дом і пляц у Менскім замку каля Багародзіцкай царквы, якія падараваў «на вечнасць» яго бацьку, горвальскаму дзяржаўцы Багдану Шалухе біржанскі намеснік Аляксандр Тарнаўскі.....	62
7 – 1551.VII.[?], Валкінікі – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Лукашу Станіславічу Дароўскаму і яго нашчадкам на зямлю Еўкаўшчыну ў Навагародскім павеце, якую раней трымаў баярын Марцін Васілевіч....	63
8 – 1499.X.08, Варане 1551.VII.31, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея в. к. л. Аляксандра, дадзены Алферу Корценю на вечнае карыстанне сялом Антонікава ў Полацкім павеце над р. Дзвіной, які дазваляе карыстацца Антонікамі яго сыну Васілю Корценю, яго нашчадкам і пляменніку Мікуле згодна са старым прывілеем.....	64
9 – 1551.VII.24, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста каралеўскаму канюшаму і дзяржаўцы валожынскаму пану Ярашу Карыцкаму на дзяржаву Трабскую.....	65
10 – 155[0].XII.18, Кракаў – Пацвярджальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста даніны ваяводы троцкага князя Януша Юр’евіча Гальшанскага і яго жонкі Альжбеты Радзівілаўны Багдану Федаровічу на дварэц Чучыліцы каля Мядзела «на вечнасць».....	66
11 – 1551.VIII.10, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Паўлу Юхновічу, які пацвярджае куплю яго бацькам Яхнам Якубовічам у баярыні Жамойцкай зямлі Каці Касютаўны і яе сяцёр, а таксама ў Просціса Мешкайціса зямлі Прэнкгінеўшчыны і дазваляе яму і яго нашчадкам карыстацца імі.....	68
12 – [?] [?] [?], [?] – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ложнічаму Лукашу Ленскаму, яго жонцы, дзецям і нашчадкам на маёмасць Кгоцунішкі «на вечнасць».....	69

13 – 1551.VII.31, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, дадзены гарадзенскаму баярыну Каспару Іванавічу Міленскаму, яго жонцы і іх нашчадкам, які дазваляе «на вечна» карыстацца дварцом Вераб'ёўскім у Ваўкавыскім павеце, які раней трымаў Іван Верабей	70
14 – 1551.VIII.14, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Віцебскага павета Рыгору Глебавічу Шапце на тры пустаўскіх зямлі ў Лемніцкай воласці і на дзве сенажаці «на вечнасць», якія ён раней трымаў ад ваяводы віцебскага Юрыя Войцехавіча Насілоўскага «да волі і ласкі гаспадарскай»	72
15 – 1551.VIII.14, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Полацкай зямлі Васілю Палупяце, які дазваляе карыстацца зямлёю Сцяпанаўскай на возеры Ладасне і паловай зямлі Стаек у Полацкім павеце «да волі і ласкі гаспадарскае»	73
16 – 1551.VIII.14, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ковенскаму баярыну Юрыю Паўлавічу Вілбутовічу на пустаўскую зямлю Рудаміну ў Кармяляўскай воласці «да волі і ласкі гаспадарскай»	74
17 – 1551.VIII.07, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста маршалку дворнаму, падскарбію земскаму, пісару, дзяржаўцы слонімскаму, мсцібогаўскаму, дарсуньскаму, біржанскаму і зэльвенскаму пану Івану Гарнастаю на ўрад ваяводы наўгародскага	75
18 – 1551.VIII.15, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну крычаўскаму Васку Абуховічу на пустаўскія землі Варанцоўшчыну і Юркаўшчыну, размешчаныя ў Крычаўскай воласці, да «волі і ласкі гаспадарскай»	76
19 – 1516.V.6, Астрог 1551.VIII.15, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста надання княгіняй Марыяй Сямёнаўнай Ровенскай і князем Канстанцінам Іванавічам Астрожскім з жонкай архімандрыту і ўсім манахам кіеўскага Пячэрскага манастыра двара Гарадка на Валыні з прысёлкамі Сабіравым і Злонікоўшчынай, а таксама сяла Волніцы ў Глускай воласці	77
20 – 1549.VI.24, Кіеў 1551.VIII.15, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога, дадзены архімандрыту Пячэрскага манастыра ў Кіеве Ларыёну, які зацвярджае правілы манастырскага жыцця	79
21 – 1550.XII.22, Кіеў 1551.VIII.15, Вільня – Пацвярджальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста «ліста вызвольнага» ваяводы кіеўскага Фрыдрыха Глебавіча Пронскага, дадзенага кіеўскаму Пячэрскаму манастыру, якім вызваляюцца людзі манастырскіх сёлаў Дзіямідавічы, Пятровічы і Чарнеўцы Навозскай воласці ад «падыйвання стацей»	82
22 – 1541.VI.15, Вільня 1551.VIII.15, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста даніны Зафіі Ольбрахтаўны Марцінавае Гаштолдавае і яе сына ваяводы наўгародскага Станіслава Гаштольда баярыну Віленскага павета Юрыю Заньковічу Паўлікавічу на двор пад Валожынам, які раней трымаў Дурасаў	83
23 – 1540.XI.26, Вільня 1551.X.21, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам куплі менскім і ваўкавыскім старостам Васілём Цішкевічам двароў Вішнева, Дексняны, Волмы, Коршакавічы, Вепраты, Заазер'я і валасцей Прусовічы, Ніўе, Докшыцы і Дольцы ў двараніна Міхаіла Федаровіча, якія ён набыў у пана Мікалая Урэлёўскага, а той атрымаў іх у якасці падарунка ад каралевы Боны, якая, у сваю чаргу, атрымала іх ад Янавай Храбтовічавай Літаворавай Ядвігі Аляксандраўны	85
24 – 1551.X.28, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, дадзены баярыні Полацкага павета Васілевай Карцінай, які пацвярджае куплю мужам яе Васілём Вайнілавічам Картам зямель Гепцокоўшчыны на Парэччы, Карнілаўскай на Мнюце і Яцкаўшчыны	88
25 – 1511.I.27, Кракаў 1551.X.28, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога, які вызваляе людзей полацкага манастыра Св. Міхаіла ад баброўшчыны, мастаўнічага і ад давання стацей	90
26 – 1517.VIII.31, Полацк 1537.II.04, Кракаў 1551.X.28, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілеяў к. п. Аляксандра і в. к. л. Жыгімонта I Старога, выдадзены архімандрытам манастыра Св. Пятра ў Полацку, які вызваляе царкоўных людзей масаран ад усялякіх падаткаў, павіннасцей і ад прысуду Полацкага замка	91
27 – 1540.XI.19, [?] 1549.V.26, [?] 1551.X.23, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам полацкаму ігумену манастыра Уваскрасення Хрыстова Герасіму Машанецкаму і яго братам Міхну і Васілю Лявонавічам купчых лістоў на землі Мосар і Атулава Чарсвяцкай воласці Полацкага павета, якія купіў іх бацька ў полацкіх слуг пунтых	94
28 – 1551.X.23, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста тастамента Станіслава Міцкавіча Скіндзера	97
29 – 1501.VI.26, [?] 1551.X.26, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам баярыну Полацкай землі Васілю Міткавічу куплі яго бацькам зямлі ў Хацевічах і долі возера Улучча ў розных асоб полацкіх слуг пунтых	98
30 – 1551.XI.04, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлянам Жытомірскага павета Сцецку і Мікалаю Варонічу даніны к. п. Аляксандра і к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога іх бацьку Гневашу Варонічу на селішчы Лаўкава і Іванкава «на вечнасць»	100

31 – 1551.XI.02, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста мяшчанцы полацкай Фёдаравай Пацкавай Гані Касцюшкавай ліста купчага і тастамента мужа яе Ігната Цяжкага на частку зямлі ў Цяленічах і два дворышчы ў месце Полацку.....	101
32 – 1551.XI.07, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста пану Яну Міхновічу Клочку на асаджэнне места ў маёнтку Котра, на права мець у ім корчмы і праводзіць таргі	103
33 – 1541.I.14, Вільня 1551.XI.30, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога абывацелям Мсціслаўскага павета на вызваленне іх ад мыта паводнага, які дазваляе ім самім выбіраць гараднічага, а таксама забараняе старостам мсціслаўскім самастойна судзіць шляхту, паляваць на звяроў і лавіць баброў ва ўладаннях шляхты.....	103
34 – 1551.XI.21, Вільня – Вызвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста берасцейскім мяшчанам, што жывуць на магдэбургскім праве, ад давання платы ў месцкую скрынку за права мець гадзіннік і трубача на ратушы, а таксама ад давання падвод узамен за тое, што абавязуюцца штогод даваць на замак з шынка гарэлачнага пэўную суму грошай.....	106
35 – 1532.VI.09, Полацк 1538.XI.18, Полацк 1551.XI.29, Вільня – Пацвярджальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прадажнага ліста на зямлю Беляводскую ад полацкіх мяшчан Пукановічаў полацкаму бурмістру Цішку Антушкавічу Селівястроўці	108
36 – 1549.VI.07, Віцебск 1551.XI.29, Вільня – Вызвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ўсім віцебскім мяшчанам ад давання падвод для паслоў і ганцоў, згодна з судовым рашэннем віцебскага ваяводы Станіслава Пятровіча Кішкі	111
37 – 1551.XI.23, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста віцебскім мяшчанам на будаўніцтва гасціннага дома на выкупленых плячах за ракой Віцьбаю і на права карыстацца даходамі з яго згодна са сваімі патрэбамі.....	113
38 – 1551.VIII.22, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста кракаўскім жыдам Сымону Дактаровічу і Ізраэлю Езафовічу, які дазваляе ім гандляваць у Вільні, наймаць дамы і склепы для захавання тавараў, а таксама даваць грошы пад застава рухомых рэчаў	114
39 – 1390, Кракаў 1508, Вільня 1440, Тракай 1505, Берасце – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілеяў, дадзеных папярэднікамі св. каралеўскай вялікасці, гораду Берасце на магдэбургскае права	116
40 – 1558.IX.30, Руха – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам прызнання вяльможным панам Янам Кемпам, войскім бельскім, вечнага запісу паловы сваёй маёмасці сваёй жонцы Сафіі	121
41 – 1551.X.28, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Віленскага павета Глебу Івашкавічу Есману «мяноўнага» ліста з Васілём Васілевічам Місунам на дварэц Пакіжы, які апошні купіў у татарына Ісака Енгожыча, і куплі ў Ходзькі Іванавіча Пажароўскага маёнтка ў Паніжы.....	122
42 – 1551.XI.16, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста дзяржаўцы аршанскаму Андрэю Іванавічу Азярэцкаму на маёнтак Дусяты ва Уцянскім павеце ленным правам, які раней трымаў князь Іван Баратынскі.....	123
43 – 1551.XI.24, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта баярыну Мацею Юрэвічу на дзве пустаўскія зямлі ў Медніцкім павеце да «волі і ласкі гаспадарскае»	124
44 – 1551.XI.18, Вільня – 1551.XII.01, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Яну Пятровічу Фарауру Локніцкаму зямель, якія ён купіў ва ўдавы Афанасія Пятровіча і іх дзяцей, якія, у сваю чаргу, Афанас Пятровіч атрымаў ад караля Аляксандра.....	125
45 – 1540.VIII.29, Вільня 1541.X.11, Берасце 1551.XI.20, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста віцебскім мяшчанам і воіту Віцебска судовага ліста і прывілея караля Жыгімонта I Старога, якія вызвалілі іх ад усялякіх «навін» і пошлін на карысць віцебскіх ваявод і іх намеснікаў	129
46 – 1551.XI.18, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ейшыскім баярам Якубу, Блажэю і Валянтыну Балтрамеевічам на шляхецтва і застаўленні іх пры землях у Ейшыскай воласці пры ўмове выканання службы земскай.....	133
47 – 1551.XI.22, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста полацкім баярам Васілю Мітковічу і Васілю Грыдковічу на шляхецтва і на герб «Леў з муру», у якое іх увёў полацкі ваявода Станіслаў Давойна	134
48 – 1500.V.03, Вільня 1551.XII.15, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, баярыну Полацкай зямлі Касцюшку Грыдковічу Юрэвічу, які вызваляе, згодна з прывілеем в. к. л. Аляксандра, людзей яго маёнтка Браташына Полацкага павета ад баброўшчыны, рамонту моста на варанецкай дарозе і іншых павіннасцяў.....	136
49 – 1551.XII.08, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста полацкаму баярыну Астафію Корсаку на асаджэнне ў маёнтку Забар'е мястэчка і на торг у ім па суботах	138

50 – 1551.VII.07, Варшава 1552.XII.15, Вільня – Пацвяджалны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста каралеўскаму каморніку Шымку Грыбоўскаму купчага ліста на валоку зямлі і асобных грунтаў, набытых у баярына Гарадзенскага павета Мікалая Філіповіча	139
51 – 1551.XI.29, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста полацкаму баярыну Васілю Чаркасу надання яму «на вечна» к. п. і в. к. л. Жыгімонтам I Старым трох пустаўскіх зямель у Полацкім павеце над возерам Свібла і зямлі Крупаўскай на пскоўскай дарозе пад Себежам.....	140
52 – 1541.VII.30, Вільня 1541.VIII.15, Вільня 1551.XI.15, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога і судовага ліста суддзяў Троцкага павета баярам ейшыскім Яну Пашковічу, Пятру Станьковічу і братам іх Мяжэвічам, які прызнае іх шляхецтва і вызваляе ад выканання ўсялякіх павіннасцяў.....	142
53 – 1551.XII.20, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Марціну Валадкевічу на людзей у Грэзскай воласці Троцкага павета ў Міхалевічах і Дубейках	146
54 – 1552.XII.29, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста мяшчанам Луцка, які вызваляе іх ад выплаты мыта па ўсім ВКЛ і дазваляе мець тры ярмаркі штогод і рэгламентуе некаторыя іншыя абавязкі	147
55 – 1552.XII.09, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста полацкаму баярыну Глебу Зноўевічу на асаджэнне мястэчка ў маёнтку Галубічы, арганізацыю ў ім торга і карчмы і на пустаўшчыну Шавердзіну з дазваленнем лоўлі рыбы ў возеры Свечыне на вечныя часы.....	148
56 – [?] [?], Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста двараніну Марціну Палецкаму на будаўніцтва ў Вільні шкляной гуты і на гандаль шклом	150
57 – 1551.XII.27, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Пятру Цімафеевічу Пузыню на пятнаццаць служб людзей і тры зямлі ў Аінскай воласці «да волі і ласкі гаспадарскай»	152
58 – 1552.I.02, Варане – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста маршалку, дзяржаўцы даўкглялішскаму, пану Пятру Мікалаевічу Нарбуту на шэсць служб людзей і пустаўскую зямлю двара Няменчынскага «на вечна», якія раней трымаў ягоны бацька ад караля Жыгімонта.....	153
59 – 1552.I.03, Мардасавы – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, напісаны да ляхавіцкага дзяржаўцы Рыгора Валовіча, каб вылучыў Паўлу Яновічу ў адным месцы воласці Ляхавіцкага замка 25 служб зямлі і пяць пустаўшчын і ўвязаў яго ў іх.....	154
60 – 1552.V.28, Кгастынін – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста старосцінай жамоіцкай Мацеевай Войцехавіча Янавай Кацярыне Хлебаўне на торг у нядзелю і ярмаркі на святы св. Станіслава вясной і восенню ў маёнтку Рудка.....	154
61 – 1552.VI.18, Торунь – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста кухмістру гаспадарскаму, пану Войцеху Ясенскаму на пляц у Вільні каля ракі Віліі ў якасці ўзнагароды за тое, што апошні адмовіўся будаваць на ім дом і дазволіў выпрастаць дарогу да Вірштун.....	155
62 – 1550.II.20, Локачы 1552 IV 23, Петрыкаў – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам тастамента князя Фёдара Санкгушавіча, якім ён надзяляе часткай маёмасці сваю жонку Ганну Дэйспутаўну Санкгушку	156
63 – 1552.X.14, Вільня – Пацвяджалны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Полацкай зямлі Івану Ігнацевічу Мітраполю на набыццё ім у розных асоб зямель «на Русі» і на двор у Полацкім замку	159
64 – 1523.XII.], Пётркаў 1552.X.14, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлянину Івану Ігнацевічу Мітраполю прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога, дадзенага бацьку Івана Ігнацевіча, мітрапаліту кіеўскаму і галіцкаму Іосіфу на набыццё ім у Полацкам павеце зямель у розных мяшчан і зямлян і вызваленне гэтых зямель ад усялякіх павіннасцяў і платаў «на вечнасць»	161
65 – 1550.I.], Коўна 1552.III.14, Пётркаў – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста бурмістру места Ковенскага Шымку Войцехавічу Кградоўскаму набыцця ім у баяр вілкейскіх Марка Вевярчковіча і Андрэя Лакутэвіча маёнтка Паштова	163
66 – 1552.[?].[?], Вільня – Запіс у кнігі Метрыкі ВКЛ мяноўнага ліста віленскага біскупа Паўла з ваяводам троцкім князем Мікалаем Юр'евічам Радзівілам, якім першы аддае М. Ю. Радзівілу свой двор на прадмесці Луці ў Вільні, што прылягае да ўладанняў апошняга, а ўзамен атрымлівае «камяніцу» і двор на вуліцы, што вядзе да кляштара бернардынцаў	165
67 – 1551.XII.28, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста двараніну Івану Багданавічу на сяло Хлеўна Прапойскай воласці з абавязкам выканання службы ваеннай і будаўніцтва ў Прапойскім замку гародні і моста	166
68 – 1552.XI.20, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілеяў каралёў Казіміра, Аляксандра і Жыгімонта Старога баярам Гарадзенскага павета Багдану і Юву Васілевічам і стрыечным братам іх Мацвею і Сямёну Рыгоравічу Углікам на землі, выслужаныя і купленыя пры каралі Казіміры іх бацькам і дзедам Васілём Мацвеевічам у Гарадзенскім павеце на рацэ Балі замест згарэлых арыгіналаў.....	167

69 – 1550.IX.06, Велен 1552.XI.24, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам запіснага ліста мешчаніна веленскага Томаша Маньковіча і яго дзяцей баярыну Жамойцкай зямлі Станіславу Вайдотавічу Русцейковічу на дварэц на рацэ Армені, запісаны яму за даўгі «на вечнасць»	169
70 – 1552.XI.13, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста віленскаму ваяводзе, канцлеру ВКЛ, старосце берасцейскаму, дзяржаўцы барысаўскаму і шаўленскаму, князю на Алыцы і Нясвіжы Мікалаю Радзівілу на двор Морды і дварэц Вірава «на вечнасць»	172
71 – 1553.XII.27, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ваяводзе падляшскаму Мікалаю Войцехавічу Нарбуту «на вечна» на маёнтак на рацэ Ваверцы ў Васілішскім павеце, адну частку якога ён набыў у Кахны Каспараўны Балшаровіч, а дзве другія яна яму заставіла	174
72 – 1552.XII.20, Вільня – Пацвяджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста надання ваяводам кіеўскім, старостам чарнобыльскім Фёдарам Глебавічам Пронскім Аўгусту Богушу Лянькевічу службы чалавека ў Заушскай воласці Кіеўскага павета і дзвюх пустаўскіх зямель у Оўруцкай воласці	175
73 – 1552.XII.29, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста пану Аляксандру Фёдаравічу Владыку на 16 валок і 11 моргаў зямлі і два возеры, а таксама пацвяджэнне яму больш ранняй даніны на дварэц Сурдакаў і 12 служб людзей у Пянянскай воласці «на вечнасць»	176
74 – 1540.VII.14, Вільня 1553.XII.26, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам запіснага ліста пана Дзмітра Багданавіча Астаф'евіча Корсака, якім ён запісаў сваёй жонцы Федзі Мацвееўне частку маёмасці, – трэцюю частку двара Пліса і сёлы Балшэвічы і Крывічы.....	178
75 – 1548.II.25, Полацк 1552.XII.19, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам паўторнага запіснага ліста пана Дзмітра Багданавіча Астаф'евіча Корсака, якім ён запісаў сваёй жонцы Федзі Мацвееўне ўсе «рэчы рухомыя» і абараняе яе ад прэтэнзій дзяцей і іншых блізкіх	180
76 – 1552.I.04, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Полацкай зямлі Дзмітрыю Багданавічу Корсаку на асаджэнне места ў яго маёнтка Плісе, на карчму і торг па пятніцах	182
77 – 1547.III.07, Вільня 1553.XII.20, Вільня – Пацвяджальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста купчага ліста полацкай зямляні Федзі Мацвееўны Корсакавай на дом у Вільні на Зарэччы з зямлёю, садамі і агародамі	182
78 – 1553.I.04, Гародня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, які забараняе вольнае паленне гарэлкі ў Вільні з-за неўраджаю, акрамя спецыяльна прызначаных асоб і пры ўмове палення яе з дражджэй і «лякгру», і гандаль прывазной гарэлкай пад пагрозай канфіскацыі яе і шынкоў	184
79 – 1553.I.04, Гародня – Вырак к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста віленскім мяшчанам аб парадку набыцця ў горадзе дамоў і абавязку мяшчан быць пад прысудам мескім	185
80 – 1553.I.04, Гародня – Пацвяджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ваяводзе трэцкаму Мікалаю Радзівілу на воласць Парэчча замка Койданава «на вечнасць»	186
81 – 1553.I.01, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, які зацвяджае пагадненне паміж Сапегам Паўлам Іванавічам і яго стрыечнай сястрой Ганнай з князем Стэфанам Збаражскім і жонкай яго Ганнаю аб маёмасці Фрыдрыха Сапегі, першага мужа Ганны Збаражскай.....	187
82 – 1552.XII.[?], Вільня – Пацвяджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога Станіславу Аўкгуштынавічу Стрэвініцкаму Губе на землі ў Самілішскай воласці, якія атрымаў правам вечным ягоны бацька Аўгуштын Дашковіч	189
83 – 1553.I.[?], Мельнік – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам запіснага ліста пані Альжбече Янаўны Сіняўскай, якім яна запісала свайму мужу Ераніму Сіняўскаму па сваім жываце трэцюю частку сваіх маёнткаў, а з дзвюх астатніх частак права выбіраць 4000 коп грошай, якія ён уклаў у яе маёнткі.....	191
84 – 1553.I.13, Лукаў – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста двараніну Сабакіну Івану Міхайлавічу і яго жонцы Марыне на карыстанне землямі ў Аршанскім і Астрынскім паветах «да іх жыватоў».....	194
85 – 1553.II.12, Кракаў – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да судзі земскага бельскага Мацея Лявіцкага з загадам увязаць двараніна Марціна Граеўскага ў сяло ваяводы полацкага Станіслава Станіслававіча Давойны Смарозаўцы, якое прылягае да двара Далістава, што М. Граеўскі атрымаў раней	195
86 – 1553.III.05, Кракаў – Пацвяджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста двараніну Сямёну Кміце на валоданне на вечныя часы, пры ўмове насення службы земскай, сёламі Смолгавічы, Антонавічы і Тоўсты Лес у Кіеўскім павеце, службай людзей у Чарнобыльскім павеце і службай людзей у Мазырскім павеце, якія атрымаў раней ад караля Жыгімонта I Старога яго брат Крыштаф Кміціч.....	196
87 – 1553.I.16, Лукаў – Запіс у кнігі Метрыкі ВКЛ прызнання бурмістра полацкага Івана Петрашковіча аб прапачы яго купчых лістоў на сяло Барковічы, маёмасць Адзінцэўшчыну, зямлю на рацэ Свольне і ўласнай пячаткі	197
88 – [?].[?].[?], [?] – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста пану Яну Міхновічу Клочку на даннікі Хаценічы «на вечнасць», якія ён атрымаў ад караля раней, але потым аддаў каралю.....	198
89 – 1553.III.13, Кракаў – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да спраўцы замкаў і двароў ВКЛ Пятра Фальчэўскага з загадам аб вылучэнні прывілеяўнаму ковенскаму святару валокі зямлі.....	199

90 – 1553.III.25, Кракаў – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да старосты браслаўскага і венецкага князя Богуша Фёдаравіча Коруцкага, якім загадвае ўвесці ў валоданне селішчамі Баброў і Жабакрычы Браслаўскага павета Міску Петнічанскага на тых жа ўмовах, на якіх іх раней трымаў Ісая Жабакрыцкі.....	200
91 – 1508.II.08, Гародня 1552.XII.15, Вільня – Пацвярдзальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста князю Івану Сямёнавічу Жылінскаму прывілея караля Жыгімонта I Старога аб пацвярджэнні надання яго бацьку Сямёну Фёдаравічу Жылінскаму каралём Аляксандрам двара Тулава ў Віцебскім павеце, 9 служб конюхаў віцебскіх і 7 служб людзей-запалян	201
92 – 1553.V.26, Кракаў – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста мысліўцу Захару Паўлавічу на дом з агародам у Вільні, з дазваленнем яму на вечныя часы шынкаваць у доме мёд, піва і гарэлку	203
93 – 1553.IX.08, Кракаў – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну радуньскаму Яну Марцінавічу Монтрыку, яго жонцы і дзецям на 1,5 валокі пустаўскай зямлі Бутэўшчыны ў Борценьскай воласці над ракой Гародняй, пры ўмове нясення службы ваеннай конна, збройна.....	203
94 – 1553.X.27, Кнышын – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлініну Кіеўскага павета Васілю Баганавічу на вечнае валоданне пустаўскай зямлэй Хадасоўшчынай у Кіеўскім павеце на рацэ Цецераве, якую ён атрымаў леным правам ад ваяводы кіеўскага Фрыдрыха Глебавіча Пронскага.....	204
95 – 1553.X.28, Кнышын – Пацвярдзальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста «на вечна» прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта Старога Багану Васілевічу Угліку на маёнтак Сакольніцкае ў Ваўкавыскім павеце і памерчых лістоў на купленія землі ў розных асоб у гэтым жа маёнтку і на зямлю Вераб'ёўшчыну Мсцібогаўскага павета.....	205
96 – 1553.X.27, Кнышын – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста святару царквы Святога Спаса места Кнышына Ігнацію на дзве валокі зямлі вечным правам	207
97 – 1553.X.10, Ломжа – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, які абавязуе сакратара гаспадарскага Вянцлава Мікалаевіча і пісара кароннага Станіслава Бранеўскага заключыць дамову з турэцкімі чабанамі аб выплаце імі падаткаў за тое, што пасяць на беразе Дняпра, які належыць ВКЛ і Кароне Польскай	208
98 – 1551.XII.28, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ваяводзе кіеўскаму, дзяржаўцы чарнобыльскаму, князю Фрыдрыху Глебавічу Пронскаму на сёлы Луцкага замка Чэрнычы, Гарадок, Брухавічы, Казлінічы, Колк, Руднікі правам «дажывотным»	209
99 – 1553.IX.14, Кракаў – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам надання Мацеем Кальчынскім парафіяльнаму касцёлу ў Кнышыне.....	209
100 – 1553.XII.01, Кнышын – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста пісару каралеўскаму Станіславу Камароўскаму, яго жонцы Дароце Цыбульскай і іх нашчадкам на маёнтак Дарагова і на двор у Навагародку «на вечнасць», якія раней трымаў Мацей Вайцяховіч Клачковіч.....	210
101 – 1553.[?],[?], Кнышын – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Алехну і Івану Борзабагатым на арандаванне мыт і камор валынскіх, падылашскіх, мыта менскага і навагародскага на тры гады.....	212
102 – 1554.II.08, Кнышын – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам копіі прадажнага ліста Андрэя Лукашэвіча Валовіча Астафію Валовічу дварцоў Андрэўскага, Балю і Ліпска замест арыгінала, які загінуў	216
103 – 1553.VIII.28, Непалоніцы – Пацвярдзальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста дароўнага ліста каралевы Боны маршалку дворнаму кароннаму пану Станіславу Мацяеўскаму на сяло Сомін у Ковельскай воласці Валынскай зямлі.....	217
104 – 1554.I.03, Кнышын – Прыгавор суда к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста аб пакаранні смерцю князя Дзмітра Фёдаравіча Сангушкі за напад і захоп ім замка Астрог княгіні Беаты Астрожскай, у выніку чаго была згвалтавана дачка Беаты князёўна Галшка, збіты яе слугі, паграблена ўся маёмасць	218
105 – 1531.V.08, Кремянец 1554.I.15, Кнышын – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста пастановы судовога ліста старосты крамянецкага Станіслава Фальчэўскага ў справе зямлініна Валынскай зямлі Івана Беразецкага аб разгранічэнні зямельных уладанняў з братамі сваімі Яцкам, Грыцкам і Гараінам.....	222
106 – 1554.I.18, Кнышын – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста клірыкам касцёла Св. Троіцы ў Луцку на атрыманне штогадовай даніны з мыта берасцейскага, з падданных места Торчына і іншых мест Луцкага біскупства да таго часу, пакуль не будзе знойдзена замена замест пераданага клірыкам армянскай царквы Луцка фальварка Гнідаўскага пры сяле Цепараў.....	224
107 – 1554.I.18, Кнышын – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста спраўцам мыт каморы берасцейскай Алехну і Івану Борзабагатым, якім загадвае штогод даваць на Луцкі касцёл 30 коп грошаў да таго часу, пакуль кароль і вялікі князь не знойдзе замену на забранае ў касцёла сяло Цепараў.....	227
108 – 1554.I.18, Кнышын – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Ганне Храбтоўне на полацкае ігуменства згодна з просьбай яе сына Міхаіла Фёдаравіча Мышкі	228
109 – 1553.II.02, Вільня 1554.I.26, Саколда – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста двараніну Марціну Палецкаму на вечнае валоданне пустаўскімі землямі ў Курклеўскай воласці ў Паседзі, якія ён атрымаў да волі і ласкі гаспадарскай ад ваяводы троцкага пана Мікалая Юравіча Радзівіла.....	228

110 – 1554.II.02, Кнышын – Пацвярджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлянам валынскім і спраўцам мыт валынскай каморы і падляшскім Алехну і Івану Борзабагатым на сяло Радамышль Лудзкай воласці ленным правам і вызваленнем іх ад усялякіх платаў і павіннасцяў з таго сяла, акрамя абавязку выстаўлення на замак клікуноў.....	230
111 – 1554.I.[?], Кнышын – Пацвярджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Івану Мікіцічу Хадатовічу на 10 служб людзей і пяць пустаўскіх зямель у Грэзкай воласці Троцкага ваяводства «на вечнасць»...	231
112 – 1554.I.18, Кнышын 1554.I.19, Кнышын – Запіс у кнігі Метрыкі ВКЛ і пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам тастамента падчашага гаспадарскага, старосты тыкоцінскага і магілёўскага, пана Станіслава Кезгайлы	233
113 – 1554.I.18, Кнышын 1554.I.21, Кнышын – Прызнанне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам застаўнога ліста Станіслава Кезгайлы, дадзенага ваяводзе віленскаму Мікалаю Радзівілу на маёмасць Свядасці за выплату ім пазыкі ў суме 6000 коп грошаў.....	236
114 – 1554.XII.20, Вільня 1554.XII.30, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам запіснага ліста Яўгенні Іванаўны Гарнастаевай свайму мужу Юрыю Аляксандравічу Хадкевічу на 3000 коп грошаў	240
115 – 1554.II.23, Люблін – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста князю Масальскаму Івану Фёдаравічу на заснаванне карчмы вольнай у маёнтку Алесінскім за ракой Свіслаччу, на будаўніцтва на рацэ Свіслачы моста і на збіранне на ім мыта маставага	243
116 – 1554.III.20, Люблін – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста кашталюну львоўскаму, старосце люблінскаму і бельскаму, графу Станіславу з Тэнчына на будаўніцтва моста на рацэ Буг у маёнтку Сямяцічы, збіранне з яго маставага і падаткаў з прагону пад ім камяг і іншых тавараў лясных.....	244
117 – 1554.III.25, Люблін – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да дзяржаўцы валкініцкага пана Юр'я Якубовіча Ваўчковіча, які паведамляе, што ён даў ляснічому валкініцкаму Рыгору Жукаву дзве валокі зямлі каля карчмы на дарозе марацкай і загадвае, каб дзяржаўца ўвязаў яго ў гэтыя валокі	246
118 – 1554.III.23, Люблін – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста князю Аляксандру Фёдаравічу Порыцкаму на асаджэнне места ў маёнтку яго Вышаградзе з правам мець у ім торг па нядзелях і ярмарку на дзень Св. Троіцы свята рымскага	246
119 – 1554.VI.15, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, дадзены двараніну Івану Зязевічу «да волі і ласкі гаспадарскай» на тры пустых валокі ў Слонімскай воласці, прылеглыя да дварца яго Радзівілаўскага	247
120 – 1554.VI.30, Вільня – Прыгавор к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста князю Яраславу Мацвеевічу Мікітынічу ў справе з падданымі езенскімі Юшковічамі, якія сцвярджалі, што яны шляхта і адмаўляліся выконваць службу путную.....	248
121 – 1554.VII.02, Вільня – Пацвярджалны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Міхаілу Васілевічу Крышалоўскаму на зямлі ў Наўгародскім павеце ў Жухавічах, якія ён купіў і атрымаў у застава ад розных баяр, а таксама пацвярджэнне запіснага ліста на даннікаў і зямлі ў Віцебскім павеце канюшага віцебскага Кошця Андрэвіча і яго жонкі Ганны Таўкачоўны Марухны дачцэ М. В. Крышалоўскага і Фядоры Таўкачоўны, якую яны ўдачарылі.....	251
122 – 1542.I.07, Ваўкавыск 1554.VI.16, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлініну Лянару Станіслававічу і яго жонцы Сафіі на розныя службы людзей, атрыманыя ад старосты жамоіцкага, дзяржаўцы, ваўкавыскага Мацея Войцехавіча Яновіча Якубам Астроўскім, першым мужам Сафіі, правам дажывотным, і якія пасля смерці Якуба Астроўскага спадкам прыйшлі на караля і вялікага князя, трымаць «на вечныя часы» пры ўмове нясення службы земскай	252
123 – 1565.IX.10, Гародня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста старосце мсцібогаўскаму [etc.] Рыгору Валовічу на сяло Сыраежкі Мсцібогаўскай воласці «на вечнасць»	255
124 – 1554.XII.[], Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам тастамента памерлага ваяводы віцебскага Станіслава Кішкі.....	256
125 – 1554.XII.30, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам даручэння ці ўпаўнаважання, якім вяльможны Станіслаў Кішка дае ўладу пэўным дарадцам выконваць свае абавязкі.....	258
126 – 1554.IX.01, Вільня – Пацвярджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлініну кіеўскаму Герасіму Балакіровічу прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога на двух людзей у Мазырскай воласці, дадзены яго бацьку Войне Балакіровічу, а таксама ўвяжчага ліста на гэтыя ўладанні, дадзенага слугой дзяржаўцы мазырскага Яна Якубовіча Шчытовіча Іванам Мастыкам з дазвамам карыстацца наданнямі «на вечна»	260
127 – 1554.XII.19, Вільня – Пацвярджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Кіеўскага павета Фёдару Цішу наданняў «правам ленным» на розныя зямлі ад ваявод троцкіх Януша Фёдаравіча Гальшанскага, Яна Янушавіча Забярэзінскага, Мікалая Юравіча Радзівіла і ваяводы кіеўскага Фрыдрыха Пронскага	261

128 – 1555.III.08, Вільня – Дароўны ліст Кацярыны Сарніцкай Станіслававай Пякарскай яе мужу Станіславу Пякарскаму «на вена», атрыманае ёй ад першага мужа Івана Трышынскага, на маёнтках Берасцейскага павета Трышын, Косічы, Кгершанавічы пасля яе смерці.....	263
129 – 1554.I.07, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прызначэння ваяводам віцебскім Станіславам Кішкам Іова Захаркова на войтаўства віцебскае і надання яму некаторых зямель і людзей «да волі гаспадарскай»	264
130 – 1554.IX.08, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста дароўнага ліста князя Івана Васільевіча Крошынскага магілёўскаму баярыну Івану Фёдаравічу на маёнткі Буйнічы, Вобалі і Лядневічы «на вечнасць»	265
131 – 1554.VII.10, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста надання «на вечна» падчасым ВКЛ, дзяржаўцам магілёўскім і тыкоцінскім панам Станіславам Мікалаевічам Кезгайлам двара Жаймены і 18 служб людзей, да таго двара належачых, свайму служэбніку Андрэю Бабраўніцкаму	267
132 – 1544.X.30, Вільня 1554.VI.10, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам надання падчасым ВКЛ Станіславам Кезгайлам Марціну Рудамінскаму дварца Рыкеева ў Жамойцкай зямлі пры ўмове выканання службы земскай	268
133 – 1546.I.24, Вільня 1554.VI.10, Вільня [?] – Запіс у кнігі Метрыкі ВКЛ зацверджаных к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам двух лістоў аб дараванні падчасым ВКЛ Кезгайлам Станіславам Мікалаевічам двара Жэймы і людзей Акмянцаў Андрэю Бабраўніцкаму.....	271
134 – 1546.II.20, Вільня – Ліст Кезгайлы да Андрэя Бабраўніцкага.....	272
135 – 1554.X.18, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста татарыну Троцкага павета Тафце Цемібурлатавічу на пустаўскія землі Станькоўшчыну і Стэпоўшчыну ў Троцкім павеце «да волі і ласкі гаспадарскай»	273
136 – 1554.X.18, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыні ляхавіцкай Уляне Панятоўскай на дажывотнае ўладанне дварцом Ляхавіцкага замка на рацэ Нача, які атрымаў ад каралевы Барбары яе муж Станіслаў Панятоўскі	274
137 – 1554.X.26, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам плябану радашковіцкага касцёла Марціну Косаку прадажных лістоў татараў Віленскага павета Сцяпана, Петраша, Адама, Івашкі Балціковічаў, Андрэя, Ісака Мацевічаў і Араза Багданавіча на землі чалавеку касцёльнаму Міхаілу Пуньце, якія ён набыў за 85 коп грошаў літоўскіх.....	275
138 – 1554.IX.01, Вільня – Пацвяджалны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Ганне Вольскай на валоданне ёю маёнткамі Далістава і Смокгураўцы, якія завёў на яе сужэнец, войскі дарагіцкі Марцін Кграеўскі	276
139 – 1545.IX.06, Вільня 1554.VI.20, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Марку Войцехавічу на маёмасць Любкішкі ў Відуклеўскай воласці Жамойцкай зямлі, запісанай яму падчасым ВКЛ Кезгайлам Станіславам Мікалаевічам «на вечнасць»	277
140 – 1554.XI.11, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Яну Міхайлавічу Зяноўевічу на асаджэнне мястэчка пры маёнтку яго Мосары, арганізацыю ў ім торгу і адкрыццё карчмы	280
141 – 1554.VI.10, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам надання панам Станіславам Кезгайлам Мікалаю Навіцкаму дварца Мышкаўскага і дзвюх службаў людзей на маёнтку Шаўлі пры ўмове нясення службы земскай.....	281
142 – 1554.IX.01, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста дзяржаўцы ашмянскаму, пану Юрыю Аляксандравічу Хадкевічу на ўрад стольніка Вялікага Княства Літоўскага	282
143 – 1554.IX.02, Конеў – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам троцкаму баярыну Паўлу Сянковічу прадажных лістоў ад розных баяр ейшыскіх на некаторыя грунты зямлі.....	283
144 – 1514.VI.11, Вільня 1554.XI.20, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога падданым замку Бельскага, які вызваляе іх ад абавязкаў выканання службы калесніцкай і абавязвае іх выконваць службу земскую конна і збройна.....	284
145 – 1554.XI.25, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да старосты ковенскага пана Рыгора Хадкевіча, каб кгрунт дварца памерлага Фёдара Клімовіча пяць валок і дваццаць пяць моргаў прывярнуў да места Ковенскага і сам туды не ўступаў	285
146 – 1554.XII.02, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярыну Росенскай воласці зямлі Жамойцкай Юрыю Кгінтаўскаму на дзве зямлі пустаўскія на службе земскай, ваеннай	286
147 – 1554.XII.30, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам баярыну Полацкай зямлі Івану Яцкавічу Стражэўскаму вечнага права на маёмасць Водву, які заставіў яго матцы баярын Полацкай зямлі Раман Касцюшкавіч Варфаламеіч.....	287
148 – 1555.III.18, Вільня – Пацвяджалны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста вяноўнага запіса Кацярыны Янаўны свайму мужу Станіславу Пякарскаму на маёмасць Трышын, прылеглую да замка Кобрынскага, і на два жарэбі пры сяле Косічы, атрыманья ёй ад першага мужа Івана Міхайлавіча	289

149 – 1555.III.26, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста маршалку і пісару гаспадарскаму, дзяржаўцы магілёўскаму і медніцкаму пану Астафію Валовічу на воласць Мікулін у Віцебскім ваяводстве «на вечнасць», якую раней трымаў князь Міхайла Васільевіч Асавіцкі.....	291
150 – 1555.III.02, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Матысу Адамавічу Савіцкаму на валоданне правам вечным фальваркам Войтаўскім пры месце Дарагіцкім і на вызваленне таго фальварка і іншых яго маёнткаў ад выплаты чыншаў і прывярненне з прысуду месцкага пад прысуд шляхецкі.....	292
151 – 1529 1551, Вільня – Канфірмацыя прывілея Мацея Савіцкага Адамавіча на войтаўства нараўскае вечным правам.....	293
152 – 1555.II.03, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога гораду Нараў на магдэбургскае права.....	295
153 – 1555.III.20, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста князю Мікалаю Радзівілу на сяло Савічы вечным правам.....	299
154 – 1554.XII.08, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста падданым Упіцкай воласці Баўтрамею, Мікалаю, Станіславу і Малхеру Юшковічам праў на двор Кгонішкі, што набыў іх бацька Юшка Сачэвіч, а таксама наданне ім шляхецтва і герба, якім валодаў канонік віленскі Ян з Даманава.....	300
155 – 1554.XI.30, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога баярыну Жамойцкай зямлі Яну Міхайлавічу на пустаўскую зямлю ў Вешвенскай воласці «да волі і ласкі гаспадарскай» пры ўмове выканання службы земскай.....	302
156 – 1554.XII.20, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлініну Кіеўскага павета Ануфрыю Іванавічу прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога на дворышчы Дземкаўскае, селішча Цімашоўскае, астравец Леткаўскі і іншыя зямельныя ўладанні ў Заўскай воласці Кіеўскага павета.....	303
157 – 1554.XII.20, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да ваяводы кіеўскага, старосты чарнобыльскага Фрыдрыха Пронскага, чкі абавязуе яго заставіць зямлініна Кіеўскага павета Васіля Пацковіча пры землях Булгакаўшчына і Шпакоўшчына «да ласкі гаспадарскай», згодна з дазвалам караля Жыгімонта I Старога.....	304
158 – 1554.XI.29, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста святару дворнаму Патапію на архімандрыцтва манастыра Узнясення Хрыстова ў Менску.....	305
159 – 1554.VIII.02, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлініцы Віленскага павета жонцы Шчаснага Вяжэвіча Кацярыне на будаўніцтва карчмы вольнай у маёнтку Буцэвічах, якое запісаў ёй яе муж.....	306
160 – 1555.I.22, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, напісаны да дзяржаўцы лыскоўскага і мяжырэцкага Крыштафа Ленскага з загадам аб саступцы двара Палонска Пятру Цыпрыскаму.....	307
161 – 1555.III.05, Вільня 1555.III.17, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста запіснага ліста Сапегу Паўлу Іванавічу на маёнтак Панямонне і частку маёнтка Кгедыкголішкі «на вечнасць» ад сям'і Пронскіх Андрэя Глебавіча і Ганны Міхайлаўны Сапезанкі, якія апошняя атрымала ад першага мужа Фрыдрыха Сапегі.....	308
162 – 1555.III.03, Вільня 1555.III.18, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам і запіс у кнігі Метрыкі ВКЛ ліста, дадзенага Сапегу Паўлу Іванавічу сужэнцамі князем Пронскім Андрэем Глебавічам і Сапезанкай Ганнай Міхайлаўнай аб адсутнасці прэтэнзій на перададзеныя ім маёмасці.....	311
163 – 1555.VI.19, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста князю Збаражскаму Юрыю Андрэвічу на асаджэнне двух мястэчак, мець корчмы і торгі ў сёлах пры маёнтку Збаражы.....	313
164 – 1550.VII.30, Вільня 1555.V.31, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста дароўнага запіса Дароўскага Лукаша Станіслававіча сваёй жонцы Дароце Паўлаўне Яндзілаўне на маёнтак Чарняхова, які ён атрымаў ад сваёй першай жонкі Ганны Венцлаваўны Няміраўны.....	314
165 – 1555.XI.18, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прачцы гаспадарскай Паланеі Мікалаеўне на вечнае трыманне зямель Аляхноўскай і Будзілаўскай у Радуньскай воласці, якія раней «да ласкі гаспадарскае» трымаў яе муж, нябожчык Аляксей Глябовіч.....	317
166 – 1555.XI.13, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста дзяку Матысу Адамавічу Савіцкаму людзей Старцавічаў Дарагіцкага замка замест забраных фальваркаў войтаўскага і млынарскіх, а таксама вызваленне фальварка яго памерам у тры валокі зямлі ад прысуду месцкага.....	318
167 – 1558.III.27, Вільня 1558.IV.06, Вільня – Пацвярджальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста на замену, учыненую панам Андрэем Лукашавічам Валовічам з панам Астафіем Валовічам, дварцамі Сідраўскім і Мікелеўскім на маёнтак Горніцу з выплатай апошнім даўгоў А. Л. Валовіча.....	320
168 – 1555.XI.14, Вільня 1555.XI.22, Вільня – Прызнанне і пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам тастамента старосты менскага, дзяржаўцы краснаселскага Васіля Тышкевіча.....	324
169 – 1555.XI.26, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонтам II Аўгустам запіснага ліста старосты менскага Васілія Тышкевіча сваёй малжонцы Настасіі Андрэеўны на рухомыя рэчы і на дажывотнае валоданне дваром Сялцо, з сёламі да яго належачымі, і дваром у Вільні.....	328

170 – 1555.XI.[?], Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Ганне Храброўне на ігуменства полацкага манастыра	329
171 – 1523.VIII.23, Янаў 1555.XI.16, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста даніны біскупа віленскага, князя Паўла Гальшанскага служэбніку свайму Войцеху Юхновічу Міхалоўскаму службы людзей і зямлі, а таксама агарод на карчму ў Гальшанах вечным правам.....	330
172 – 1555.XII.08, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста віленскаму жыду Шчаснаму на арандаванне на тры гады васковай і саляной каморы полацкай, віцебскай і друйскай, а таксама памежнага мыта.....	332
173 – 1555.[?].[?], Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста жыдам берасцейскім Еску Шломічу і Абраму Длукачу на арандаванне на тры гады корчмаў магілёўскіх, важчага, васкаўнічага і мыта з магілёўскай каморы.....	335
174 – 1555.III.23, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, напісаны да старосты жамоіцкага, дзяржаўцы плацельскага, вількейскага і цельшоўскага Ераніма Аляксандравіча Хадкевіча, каб ён Кабыліна Філіпа Іванавіча ўвязаў у чатыры валокі зямлі каля сяла Бяржары Плацельскай воласці да волі і ласкі гаспадарскай.....	337
175 – 1554.VI.23, Вільня 1555.XII.20, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Еўціку Івану Сцяпанавічу на тры валокі зямлі ў Вількейскай воласці пры дварцы яго айчынным Кроўпаве «на вечнасць».....	338
176 – 1556.XII.21, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Івану і Алехну Борзабагатым на тры гады арэнды мыт валынскага, падляшскага, менскага і наўгародскага.....	339
177 – 1555.XII.05, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога, дадзенага Льву Іванавічу Рошскаму на дварэц Чуватаўскі ў Маркаўскім павеце пры ўмове нясення службы земскай.....	344
178 – 1557.II.20, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам падарунка князя Івана Вішнявецкага свайму служэбніку Сцецку Міхайлавічу дварца Млякусаўскага Раготнай, улічваючы, што з падарункам згодны і сын князя Дзмітры Іванавіч Вішнявецкі.....	345
179 – 1556.III.06, Вільня – Вызвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста віленскаму мешчаніну Васку Няфёдавічу Русіну ад пастояў «гасцей» у яго доме на вуліцы Хацуціц у месце Віленскім да жывата яго, яго жонкі і дзяцей, таму што «госці» стаяць у яго другіх двух дамах.....	346
180 – 1556.III.28, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Пятру і Яну Весялоўскім на войтаўства ваўкавыскае, якое раней трымаў іх бацька староста мсцібогаўскі Пётр Весялоўскі.....	347
181 – 1561.XI.19, Горадня 1562.X.22, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. Жыгімонта I Старога Астаф'ю і Рыгору Багданавічам Валовічам на грунты маёнткаў Доўспуды і Ліпск і зацвярджэнне абмеру гэтых грунтаў, зробленага каралеўскімі камісарамі.....	348
182 – 1556.VI.27, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея к. п. і в. к. л. Жыгімонта I Старога князю Міхаілу Сакалінскаму і дочкам яго брата князя Івана Сакалінскага Марыне і Багдане на зямлі людзей пунных селяў Забельскага і Руднянскага вечным правам, атрыманым замест забранай паловы Непаротаўскай воласці.....	353
183 – 1556.VI.01, Вільня 1556.VI.13, [?] 1556.VI.01, Вільня 1542.II.04, Вільня 1556.VI.29, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста пану Тышкевічу Каленіцкаму Васільевічу запісных лістоў, дадзеных яму жонкай Барбарай Васільеўнай Саламярцкай на маёнтак Айнаравічы, які яна атрымала ад першага мужа Канстанціна Ратамскага.....	358
184 – 1556.VI.26, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Пятру Цыпрыскаму на дварэц трабскі Янукі «на вечнасць» замест забранага ў яго дварца Палонска, далучанага да дварца Межырэчча. А пры адсутнасці ў Пятра Цыпрыскага нашчадкаў дварэц Янукі дазвалялася ўзяць «да жывата» яго брату Азрубаю Цыпрыскаму.....	362
185 – 1556.[?].[?], Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ваяводзе кіеўскаму Рыгору Аляксандравічу Хадкевічу на валоданне вечным правам Быхавам з воласцю і на двор Добасна з сёламі добасненскімі і глускімі, якія вярнуліся на караля па смерці паноў Гаштольдаў.....	363
186 – 7009 – 1501.II.01, Вільня 1556.VII.20, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам пацвярджальнага прывілея к. п. Аляксандра, дадзенага бацьку Івана Аляхновіча Храбтовіча Алехну Васільевічу Храбтовічу на дварэц на Грыдне і зямлю Піліпаўшчыну ў Слоніцкім павеце, і запіс яго ў кнігі Метрыкі ВКЛ.....	364
187 – 1555.VI.09, Цяцерын 1556.VII.07, Вільня – Пацвярджанне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам тастамента мсціслаўскай князёўны Барбары Міхайлаўны Забярэзінскай, прадстаўлены яе сынам Астаф'ем Мацвеевічам Мікітынічам.....	366
188 – 1556.VII.30, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста яўрэям Луцка, якім яны робяцца роўнымі ў правах з іншымі мяшчанамі.....	369

189 – 1556.VIII.12, Вільня – Дазвольчы прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста княгіні Аляксандры Сямёнаўне Астрожскай на асаджэнне мястэчка ў маёнтку Смядынь з дазволам мець там карчму і арганізацыю торга па пятніцах.....	371
190 – 1555.XI.05, Здзітаў 1557.VIII.11, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста запіснага ліста кіеўскаму мешчаніну Васілю Багданавічу на сяло Пяскі Здзідаўскай воласці Слонімскага павета, дадзены яму яго падчаркай Настассяй Багданаўнай і яе мужам Юрыем Навагонскім «на вечнасць».....	372
191 – 1557.VIII.08, Вільня – Апавяшчальны ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да ўсіх паноў і абывацеляў ВКЛ, які забараняе ўводзіць новыя мыты для мяшчан янаўскіх, падданных біскупа луцкага і берасцейскага Яна Андрашэвіча.....	375
192 – 1557.II.25, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста прывілея каралевы Боны войту белазорскаму воласці Крамянецкай Яну Хацімаўскаму і яго жонцы на пэўныя кгрункі, пры ўмове нясення службы земскай конна і збройна.....	376
193 – 1557.IV.07, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста баярам Полацкага павета Аскерчычам і Цяленічам правоў на зямлі на Ушачы і на Саланцы, выслужаныя іх продкамі пры князю Вітаўце пры ўмове нясення службы земскай.....	377
194 – 1557.IX.08, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста ваяводзе наўгародскаму, пану Івану Гарнастаю, яго жонцы Марыі Багданаўне з Жаслаўскіх і сыну Івану на трыманне замка Радашковічы з дварамі і воласцю, да яго прылеглымі, да жыватоў іх.....	379
195 – 1557.IX.10, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямліну Полацкай зямлі Алехну Сцяпанавічу Рагозе на людзей путных у Полацкім павеце, над возерам Арэжавым, «на вечнасць»....	381
196 – 1557.II.28, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам Фёдару Філіповічу першаснай даніны на зямлі ў Полацкім павеце і на людзей в. Завуцце «на вечнасць» яму і яго жонцы.....	382
197 – 1557.III.29, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам надання ваяводам полацкім Станіславам Станіслававічам Давойнам «да волі і ласкі гаспадарскай» баярыну Полацкай зямлі Івану Валадкевічу пустаўскіх зямель Цялічынскай і Цуранаўскай.....	384
198 – 1557.IV.01, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам мены Станіславам Жарчынскім пустаўскай зямлі Баркоўскай Полацкага павета, якую ён атрымаў ад ваяводы полацкага Станіслава Станіслававіча Давойны, на вугал зямлі Задоўгае падданных судзілаўцаў, з умовай нясення службы земскай і ваеннай...	386
199 – [?].[?].[?].[?] – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Хадкевічу Ераніму Аляксандравічу «на вечна» на двор Глуск з валасцямі і фальваркамі, якія перайшлі гаспадару пасля смерці Гаштольда Альбрэхта Марцінавіча і яго сына Станіслава, а таксама пасля біскупа віленскага Паўла Гальшанскага.....	387
200 – 1556.XI.08, Вільня – Пацвярджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста старосце мсцібогаўскаму пану Рыгору Багданавічу Валовічу на дзевяць пустых валок, прылеглых да дварца Філіпаўскага Ваўкаўскай воласці, вечным правам.....	389
201 – 1557.II.07, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта Аўгуста пану Вяцлаву Мікалаевічу, сакратару, дзяржаўцы скерштамонскаму і красінскаму і сынам яго на сяло Бяльчо ў Горвальскай воласці.....	390
202 – 1557.II.20, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста маршалку гаспадарскаму і пісару, старосце магілёўскаму і медніцкаму, пану Астаф’ю Валовічу, яго жонцы і нашчадкам на сёлы Жыняны, Ібяны, Атажжа Кармялаўскага двара і сяло Плюшчалаўцы двара Крынскага.....	391
203 – 1557.II.20, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста, напісаны да ваяводы кіеўскага, дзяржаўцы кармялаўскага пана Рыгора Хадкевічу і яго намесніка Івана Ілгкаўскага, які паведамляе аб наданні маршалку гаспадарскаму і пісару, старосце магілёўскаму і медніцкаму пану Астаф’ю Валовічу, яго жонцы і іх нашчадкам сёлаў Жыняны, Ібяны, Атажжа Кармялаўскага двара і сяла Плюшчалаўцы двара Крынскага з патрабаваннем болей ім не ўступаць у гэтыя маёнткі Рыгора Хадкевіча.....	392
204 – 1557.VI.12, Вільня 1557.VI.12, Вільня – Пацвярджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгустам тастамента князя Івана Васільевіча Жылінскага.....	393
205 – 1557.VII.12, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста дзяржаўцы бабруйскаму, мерацкаму і самілішкаму, пану Станіславу Андрэевічу Давойну на пушчу ў Шашупах і на некаторыя населеныя пункты двара Самілішкага вечным правам.....	395
206 – 1557.I.01, Вільня – Прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Багдану Стэцковічу на пяць служб людзей ленным правам, якія раней трымаў здрадца князь Васіль Масальскі ў Аршанскай воласці Аршанскага павета, і на чатыры службы ў Любавіцкай воласці пасля смерці смаленскага баярына Аляксандра Мішкевіча.....	397
207 – 1558.III.02, Вільня – Ліст к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста да ковенскага старосты Мацвея Агінскага з загадам, каб ён увёў Алену Фёдараўну Булгак у владанне «правам дажывотным» сьляцом Вашвідава Румшынскай воласці ўзамен забранага ў яе маёнтка Урдоміна Мерацкага павета, які ёй запісаў у якасці вена, не маючы на гэта права, яе муж Іван Васільевіч Булгак.....	398

208 – 1545.VI.27, Ваўрынчыцы 1554.II.13, Пінск 1557.III.05, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста зямлініну пінскаму Міхаілу Цяноце двух лістоў запісных і тастамента Алізара Дзмітрыевіча, дзядзькі Ценюка Міхаіла Іванавіча, на маёнтак Ненькавічы і іншыя куплі ў Пінскім павеце «на вечна»	399
209 – 1557.VII.28, Каменец 1558.IV.03, Вільня – Пацвяджальны прывілей к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста старосце камянецкаму Марціну Туру на валоданне вечным правам дварцом Шышовай Камянецкай воласці Камянецкай	403
210 – 1558.III.20, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта II Аўгуста Яраславу Мацвеевічу Мікітынічу наданняў в. к. л. Алены і в. к. л. Аляксандра Мацвею Мікітынічу замкаў Барберышак, Княжыч, двара Водвы і іншых дварцоў і сёлаў, да іх прылеглых, правы на якія спрабавала аспрэчваць полацкая мастаўнічая Дзмітравая Багданавіча Федзя Мацвееўна	405
211 – 1562.X.01, Вільня – Пацвяджэнне к. п. і в. к. л. Жыгімонта Аўгуста разгранічэння зямель паноў Астаф'я і Рыгора Валовічаў, прылеглых да маёнткаў Доўспудскага і Ліпска, і адмена старога разгранічэння, праведзенага пры каралі Жыгімонце Старым	408
НАВУКОВА-ДАВЕДАЧНЫ АПАРАТ	412
СПІС СКАРАЧЭННЯЎ	412
ПАКАЗАЛЬНІКІ	413
Імяны паказальнік	413
Геаграфічны паказальнік	442
Прадметны паказальнік	458
СПІС ІЛЮСТРАЦЫЙ	511
ПЕРАЛІК РАЗНАВІДНАСЦЕЙ ДАКУМЕНТАЎ	512
ХРАНАЛАГІЧНЫ ПЕРАЛІК ДАКУМЕНТАЎ	513

Навуковае выданне

**МЕТРЫКА
ВЯЛІКАГА КНЯСТВА
ЛІТОЎСКАГА**

КНИГА № 35

(1551–1558)

Кніга запісаў № 35

(Копія канца XVI ст.)

Рэдактар *Т. В. Лапцёнак*
Мастацкі рэдактар *У. У. Дамнянкоў*
Тэхнічны рэдактар *В. А. Ткачова*
Камп'ютэрная вёрстка *Ю. А. Агейчык*

Падпісана да друку 18.08.2020. Фармат 60 × 84¹/₈. Папера афсетная. Друк лічбавы. Ум. друк. арк. 62,78.
Ул.-выд. арк. 43,5. Тыраж 120. Заказ 144.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецкі дом
«Беларуская навука». Пасведчанні аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка
друкаваных выданняў № 1/18 ад 02.08.2013, № 2/196 ад 05.04.2017. Вул. Ф. Скарыны, 40, 220141, г. Мінск.

ISBN 978-985-08-2623-7

9 789850 826237